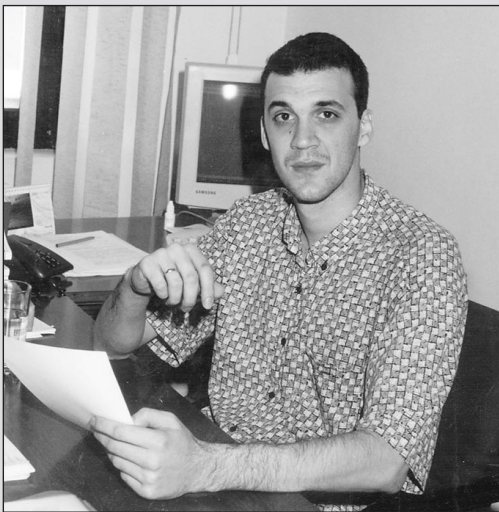


ФОНДЪТ ЗА ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ВЗЕМАНИЯ ЗАСЕГА Е САМО НА НИВО ПРОЕКТ

В края на миналата година Народното събрание прие окончателния вариант на Кодекса за застраховане. Въпреки недостатъчния срок за създаването, съгласуването и приемането на подобен нормативен акт, одобрените от Народното събрание текстове на кодекса поставиха началото на модернизацията в застрахователната дейност у нас и съобразяването ѝ с европейските изисквания. Но в бързината по създаването на кодекса като че ли не бе обърнато сериозно внимание (а отпук и не бяха включени в него) някои предложения, които отчитат европейските тенденции в областта на застраховането. Това се отнася и за предложението на Комисията за финансов надзор, прокарано между първо и второ четене на закона от Народното събрание, за създаването на обезпечителен фонд, който да гарантира вземанията на потребителите в случаите, когато е отнет лиценз на застраховател. Бихме искали да представим накратко по-важните моменти в целите и действието на обезпечителния фонд, извлечени от предложението на КФН, като по този начин поставим началото на дискусия във връзка с бъдещо създаване на нормативна уредба по този повод.



тива на ЕС за гаранционните схеми в застраховането.

Противоположната позиция заемат обаче някои от застрахователите, както и някои народни представители. Според тях създаването на обезпечителен фонд ще понижи мотивацията на хората да избират стабилни застрахователи. Освен това застрахователите ще бъдат демотивирани да посочват резервите си, за да не плащат високи вноски в бъдещия обезпечителен фонд. Противниците на обезпечителния фонд считат, че чрез създаването му

застрахователни услуги да следят финансовото състояние на застрахователите. Не е справедливо и при наличието на сключена застрахователна полица, която може да бъде дори задължителна, застрахованият да бъде принуден да плаща обезщетение поради неиздадени от него причини. От една страна, губи се смисълът на застраховането въобще, а, от друга, високи обществени интереси, свързани с обезщетяването по застраховки, важни за обществото, остават незащитени.

Евентуалното създаване на такъв фонд може да доведе до оскъпяване на застрахователните премии, предвид вноските, които застрахователите ще бъдат задължени да правят в обезпечителния фонд. Наличието обаче на гаранция за заплащането на дължимите обезщетения, дори и при неплатежоспособност на застрахователя, би стимулирало гражданите за сключването на застраховки.

Следва да бъде помислено за базата, въз основа на която ще се определят дължимите от застрахователите вноски в обезпечителния фонд - размерът на образувания резерв на даден застраховател или размерът на застрахователните премии. Определянето на размера на вноските във фонда на базата на резервите на съответния застраховател не винаги е справедливо. Налагането на задължение за по-високи вноски на застрахователите, формиращи високи резерви, а такива са предимно финансово стабилни застрахователи, ще доведе до неравнопоставеност в застрахователния бизнес. Би се създали и мотивация за занижаването на застрахователните резерви с оглед определянето на помалки вноски.

Следва да се изясни и въпросът дали обезпечителният фонд ще покрива само застрахователните вземания, произтичащи от задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, или и от други застрахователни договори по задължително застраховане, както и по застраховка „Живот“, „Злополука“ и „Заболяване“. В първия случай текстовете, касаещи създаването и функционирането на обезпечителен фонд, могат бъдат добавени към нормативната уредба, свързана с вече съществуващия Гаранционен фонд, като естествено се отчете тяхната специфична насоченост.

би се стимулирало недобросъвестното поведение от страна на някои застрахователи, които биха могли да генерират значителни средства по предлаганите от тях застраховки, особено по задължителната „Гражданска отговорност“, след което да поискат обявяването им в несъстоятелност. Освен това самата Комисия за финансов надзор трябва да предприема мерки, за да не се допуска изпадането на даден застраховател в лошо финансово състояние. Друг аргумент е, че допълнителните отчисления ще оскъпят застраховките, чиято цена и без това ще се повишава заради увеличаващите се лимити на отговорност.

Застъпнените позиции във връзка със създаването на обезпечителен фонд, който да гарантира вземанията на потребителите в случаите, когато е отнет лиценз на застраховател, следва да бъдат преценени преди всичко с оглед на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Ако такъв фонд не бъде създаден, то в закона би се получила празнота относно решаването на проблема за изплащане на обезщетения в случаите на неплатежоспособност на застраховател. На практика би се стигнало до незаплащане на дължими обезщетения или до създаването на значителни финансови затруднения за лицата, застраховани при застраховател, на който е отнет лицензът за извършване на застрахователна дейност.

Не може да се изисква от добросъвестните потребители на застра-

инвестиране на набраните в него средства. Последните могат да бъдат инвестирани в ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, в краткосрочни депозити в търговски банки, утвърдени за първични дилъри на държавни ценни книжа, и в депозити в БНБ.

Встъпителната вноска се внася от съответния застраховател еднократно и следва да е в размер на един процент от регистрирания капитал на застрахователя към датата на възникване на задължението му за внасяне на встъпителната вноска. Нравените от застрахователите встъпителни вноски ще се отчитат като счетоводни разходи за текущата година.

Всеки застраховател следва да прави годишна вноска в обезпечителния фонд в размер до 1,5 на сто от средноаритметичната стойност на образувания в началото и в края на предходната година брутни застрахователни резерви по застраховките, по които вземанията са гарантирани. Годишните вноски на застрахователите също ще се отчитат като счетоводни разходи за текущата година.

При неплащане в установения срок на встъпителната или годишната вноска фондът ще начислява за срока на забавата лихва върху дължимата сума в размер на законната лихва.

Ако средствата на обезпечителния фонд не са достатъчни за покриване на задълженията му, по решение на неговия управителен съвет недостигът ще се покрива или чрез задължаване на застрахователите да преведат авансово годишни вноски, или чрез увеличаване на годишната премийна вноска, или чрез ползване на заеми при условия и по ред, определени от управителния съвет на фонда. Изплатените авансово годишни вноски ще се приспадат от дължимата от застрахователя годишна вноска за следващата година, като надвнесеното подлежи на връщане. Ползваните от обезпечителния фонд заеми могат да бъдат обезпечавани с гаранция, издадена от държа-

вата, или с активи на фонда, включително и с бъдещите вземания на фонда към застрахователите за годишни вноски.

Аргументите на КФН за необходимостта от създаването на фонд за обезпечаване на застрахователни вземания са, че в досегашната си практика комисията е констатирала, че процедурите по ликвидация и несъстоятелност продължават дълго, вземанията по застрахователните договори се удовлетворяват бавно, а в случаите на несъстоятелност - в много намален размер. Нуждата от въвеждане на такава схема освен това се изостря и от обстоятелството, че в процеса на присъединяване към ЕС и в периода непосредствено след присъединяването ще е налице увеличен риск за излизане на застрахователи от пазара поради необходимостта да се съобразят с по-високите изисквания за платежоспособност, които се прилагат в европейското икономическо пространство, а също така и вследствие предстоящото отваряне на българския застрахователен пазар, което ще увеличи конкуренцията.

Към настоящия момент в България съществуват схеми за гарантиране на влоговете - по Закона за гарантиране на влоговете в банки и за компенсиране на вземанията на инвеститори по Закона за публично предлагане на ценни книжа, чийто модел е заимстван и в предложението на КФН. В последното обаче са предвидени по-високи гаранции предвид обстоятелството, че в застраховането за разлика от банкирането и инвестиционната дейност съществуват задължителни застраховки, които защитават важни обществени интереси и налагат по-висока степен на сигурност, за разлика от другите две сфери, в които се гарантират доброволни капиталовложения.

Не на последно място, комисията е взела предвид тенденциите в развитието на европейското законодателство в тази област - работните документи MARKT/2061/01 - MARKT/2512/05, които обобщават резултатите от работата по проект на дирек-

Целта на обезпечителния фонд е да се гарантират вземанията на потребители на застрахователни услуги в случаите, когато КФН е отнела лиценза за извършване на застраховане на застраховател със седалище в България или на застраховател от държава извън Европейския съюз, който е регистрирал клон по Търговския закон в България.

Обезпечителният фонд следва да се създаде като юридическо лице със седалище в София, освободено от заплащането на държавни и местни данъци и такси само по операциите по гарантиране на застрахователни вземания. Контролът над дейността на обезпечителния фонд ще се упражнява от Сметната палата.

Чрез обезпечителния фонд се гарантират застрахователните вземания, произтичащи от застрахователен договор за задължителна застраховка или за застраховка „Живот“, „Злополука“ или „Заболяване“.

Застрахователните вземания ще се гарантират, както следва:

1. По задължителните застраховки - в пълен размер до размера на минималното задължително равнище на застрахователната сума, установено със закон.

2. По застраховки „Злополука“, „Заболяване“ и „Живот“ - в размер на 70 на сто от тяхната стойност, когато тя надхвърля 200 лв., но не повече от 40 000 лв. А когато някоя от последните застраховки е задължителна - до по-голямата от двете стойности, посочени по-горе.

За застрахователни вземания ще се считат вземанията, които произтичат от застрахователно събитие, покрито по застрахователния договор, в това число вземания по пряк иск по застраховка „Гражданска отговорност“, както и от прекратяване или отпук на застрахователния договор.

Фондът ще набира средства от встъпителни и годишни вноски на застрахователите, както и доходи от

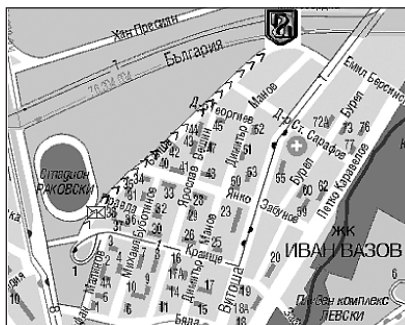


БЪЛГАРСКИ ИМОТИ

ВАЖНО!

Уважаеми колеги
и клиенти,

Централният офис
на Застрахователни
компани 3К
и ЖЗК „Български имоти“ АД
смени своя адрес.



Група **WIENER
STÄDTISCHE**

Новото ни местонахождение е на:

улица: „Балша“, бл. № 8
квартал: „Иван Вазов“
П.К.: 1408 София
телефон: 02/915 8787
факс: 02/915 8797
e-mail: office@bulgarskiimoti.bg
home page: www.bulgarskiimoti.bg